

Nr. 70
din 19 august 2022

Domnului Vladimir BOLEA
Ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare

Re.: Scrisoare de poziție comună cu privire la aprobarea Strategiei securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030

Stimate Domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației “Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (“UPZM”) și Asociației Investitorilor Străini („FIA”).

Prin prezenta, expunem viziunea și propunerile formulate de membrii asociațiilor noastre, vis-a-vis de proiectul Strategiei securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030:

A. Ramura sfecliei de zahăr

Solicităm respectuos aprobarea unor măsuri, care vor avea drept scop stimularea producătorilor agricoli de a efectua în continuare investiții în cultivarea suprafețelor de sfeclă de zahăr, și anume:

1. Acordarea unor subvenții de cel puțin 8-10 mii lei/ha pentru producătorii agricoli care vor continua cultivarea sfecliei de zahăr în anul 2023. Subvenția se poate acorda prin compensarea în sumă de până la 3 mii lei/ha pentru procurarea carburanților, 5- 7 mii lei/ha pentru procurarea semințelor de sfeclă de zahăr, fertilizanților și PUF.
2. Acordarea de subvenții anuale la 1 hectar pentru producătorii de sfeclă până la 14 mii lei, după exemplul statelor europene, inclusiv a României care aloca până la 800 EURO/ha, iar pentru 2022 până la 960 EURO/ha cultivat cu sfeclă de zahăr.
Subvenții:
România – de la 673 EURO/ha cultivat cu sfeclă de zahăr
Grecia – 573 EURO/ha cultivat cu sfeclă de zahăr
Spania, Ungaria, Slovacia și Polonia – corespunzător 420, 392, 375, 368 EURO/ha cultivat cu sfeclă de zahăr
3. Majorarea plafonului de subvenționare a dobânzilor la credite până la 300 mii lei, dat fiind scumpirea creditelor bancare ca urmare a majorării ratei de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

4. Diminuarea cotei TVA de la 20% la 8% pentru importurile și livrările de îngrășăminte, ierbicide și pesticide (produse care sunt utilizate doar de către producătorii agricoli), ceea ce va reduce valoarea investițiilor producătorilor agricoli în culturile anului 2023.
5. Implementarea măsurilor care vor contribui la dezvoltarea irigării suprafețelor agricole:
 - a) Completarea Regulamentului cu privire la utilizarea apelor subterane inclusiv pentru irigarea sfecliei de zahar;
 - b) Majorarea suportului statului la procurarea dispozitivelor de irigare prin mărirea plafonului subvenției până la 1,5 mil. lei;
 - c) Subvenționarea construcției bazinelor de acumulare a apelor pentru irigare cu coparticiparea statului la nivel de 4-5 mil. lei per obiect;
 - d) Subvenționarea a 50% din costul echipamentului care formează rețelele de aducție și/sau de distribuție, maxim 3,5 mil. lei/beneficiar.
 - e) Definitivarea și aprobarea Strategiei de dezvoltare a gospodăririi apelor și a hidroameliorației în Republica Moldova pentru anii 2020-2030, cu evaluarea potențialului hidrologic, rezervelor apelor subterane și terestre, identificarea măsurilor de dezvoltare și utilizare rațională a obiectelor acvatice de acumulare a apelor, concentrarea mijloacelor financiare de la Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (AIPA); Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD; Proiectul Creșterii Productiei Alimentare 2 KR.
6. Alocarea de subvenții pentru construcția de instalații/centre de reciclare a ambalajelor după utilizarea pesticidelor.
7. Introducerea unei taxe unice pe hectar, care ar controla modelele netransparente de achiziționare de materiale și vânzarea de produse.
8. Crearea unei platforme naționale unificate online pentru înregistrarea datelor statistice, cu obligarea fermelor agricole de a raporta periodic cantitățile de producție. Aceasta va evita viitoarele măsuri de urgență de interzicere nechibzuită a exporturilor, ceea ce duce la prăbușirea atât a piețelor, cât și a lanțului de aprovizionare. și pe fundalul creșterii riscurilor externe, creează complicații suplimentare, inclusiv până la blocarea situației.
9. Crearea unui program care să ducă agricultura RM la un nou nivel: legi privind rotația culturilor, legea privind normele minime și maxime de utilizare a diferitelor tipuri de îngrășăminte, crearea unui program privind protecția împotriva eroziunii eoliene și hidrice, privind utilizarea rezervoarelor pentru stropire, prevenind contaminarea acestora cu pesticide în timpul realimentării etc. 10.
10. Restructurarea direcțiilor agricole raionale: utilizarea lor ca instrument de control pentru punerea în aplicare a programului descris la punctul 9 și al implementării acestuia.

B. Ramura produselor lactate

OS4. Creșterea producției și productivității în sectorul agroalimentar (pagina 65)

- Lipsește strategia creșterii productivității în sectorul bovinelor (productivitate de lapte). În Republica Moldova este foarte mică productivitatea litri lapte per cap de bovină. Lipsa bovinelor de prăsilă, lipsa cunoștințelor privind nutriția corectă a animalelor, lipsa cunoștințelor referitor la bunele practici fermiere de planificare corectă a perioadei de lactație, a calității materiei prime, etc.
- Subvenționarea producției de lapte prin acordare subvenții per litru de lapte. Actual se face per cap de bovină (indiferent dacă este mulgătoare, bolnavă, etc.). Astfel, este necesar ca fermierii să pună accentul pe productivitate, și nu doar pe numărul de bovine.

FIȘA 4

Denumirea acțiunii: **Revitalizarea sectorului de lapte și carne în Republica Moldova prin fondarea de ferme familiale (pagina 55)**

Se vorbește doar despre strategia de susținere a fermelor de familie, concept nou (destul de binevenit). Însă 100 de capete de bovine pentru ferma de familie, considerăm că este mult, pentru Republica Moldova. Ferma de 100 de bovine, după situația la zi, este o fermă medie, care deja trebuie să gestioneze după alte reguli (necesită personal auxiliar, echipamente etc- buget mare). Fermele de familie ar fi ferme mai mici, care însăși denumirea spune, sunt gestionate de FAMILIE.

Numărul mare de bovine care este în scădere ultimii ani din sectorul gospodăriilor private se datorează și scăderii numărului, precum și îmbătrânirii populației rurale. Efectiv nu are cine se ocupa cu creșterea bovinelor, pășunat etc. Prin urmare, strategia fermelor de familie va fi greu de implementat în contextul actual (100 de bovine – necesită mai mult staff de personal, care e lipsă la sat).

Prin urmare, este binevenită susținerea și atragerea investițiilor pentru ferme mari (peste 500 capete). Fermele mari au următoarele beneficii:

1. Datorită tehnologiilor, poate fi gestionată de un număr de personal redus (același care e necesar la ferma de familie cu 100 de capete), scad costurile de producere;
2. Scad costurile de logistică pentru producători. Cu cât va fi mai mare numărul de ferme mari (și amplasarea în apropierea producătorilor), cu atât scad cheltuielile de logistică (care în Moldova sunt cele mai mari din zonă). La moment e necesar de parcurs foarte mulți km per zi, pentru deplasarea prin sate și colectarea a câteva sute de litri de lapte.

Subvenționarea ramurii produselor lactate

1. Subvenționarea combustibilului (atât pentru fermieri, cât și pentru producători). La moment, producătorii au costuri mari de logistică, se colectează în fiecare localitate, câteva sute de litri,

respectiv costurile logistice sunt foarte mari. Astfel, direct proporțional, crește costul laptelui și a produselor finite pe raft. Acordând careva facilități/subvenții pentru combustibil (scutire de accize, subvenții etc), ar fi posibil de diminuat prețul produselor la raft, respectiv produsele lactate locale ar deveni mai accesibile pentru majoritatea populației și mai concurențiale pe piețele externe (costurile logistice pentru colectarea laptelui în Republica Moldova sunt cele mai mari din regiune);

2. Introducerea liniei de subvenționare "per ha de teren", ceea ce ar permite fermierilor să își dezvolte/ amenajeze terenurile pentru a spori calitatea (la moment subvenții se acordă doar pe număr de bovine);
3. Subvenționarea micilor fermieri cu amplasare intravilană (la moment sunt eligibili pentru subvenționare doar cei amplasați în extravilan). Totodată, micii fermieri intravilani sunt la fel de importanți.
4. Proiectul de lege privind Risipa alimentară – este foarte binevenit, în țară este o lacuna la acest subiect și foarte multe produse ajung la deșeuri, fapt ce ulterior implică costuri suplimentare de depozitare, utilizare etc.

În speranță că Veți lua în considerare propunerile de mai sus, Vă mulțumim anticipat și suntem la dispoziția Dvs. pentru orice informații suplimentare!

Cu deosebită considerație,

Cristina Tîșcul,
Director al Direcției Executive a
Asociației "Uniunea Producătorilor de
Zahăr din Moldova"

A handwritten signature in blue ink that reads "Cristina Tîșcul".

Ana Groza,
Director Executiv al Asociației
Investitorilor Străini

A handwritten signature in blue ink that reads "Ana Groza".